

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K

3/4 „ . . . 10 „

1/2 „ . . . 5 „

Poslanične številke stanejo 10 vin. V Gorici se prodaja „Soča“ v vseh tobakarnah.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Goriškem in Gradiškanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštne zvez“. Na naročila brez doposlone naročnine se ne oziramo.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

nahaja v Gosposki ulici št. 7 Gorici v I. nadst. na desno.

Upravištvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni. Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 6 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Jubilej naše šolske družbe.

Deličastno narodno slavlje v Ljubljani.

V nedeljo je slavila družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani svojo 25-letnico, zajedno se je vršilo veliko narodno slavlje.

Od vseh strani slovenske domovine so pohiteli rodoljubi in rodoljubke v belo Ljubljano, ki je bila-ta dan pravo naše središče, praznična, ki je sprejemala ljubeznivo došle slovenske sinove in hčere. Ljubljana je doživela še malo takih lepih narodnih praznikov. Posebno pomemben je bil ta gledé na sedanje domače in inorodne sovražnike naše šolske družbe. Ta dan je pokazal, da vse, kar je dobro in pošteno v Slovencih, stoji na strani naše šolske družbe, ta dan je pokazal, da zaveden Slovenec ljubi našo družbo, pokazalo se je, da ima najtrdnjšo zaslombo v našem ljudstvu ter da jej obmejni Slovenci popolnoma zaupajo.

Prijetni občutki so plali po srcih navzočih, vse je težko pričakovalo občnega zbora in napovedave velike veselice.

Ljubljana je bila v nedeljo nenavadno živa. Že v soboto je prišlo precej Slovencev in Slovenk iz raznih pokrajin, v nedeljo dop. pa so prišli Tržačani in Štajerci.

Prihod Tržačanov.

S posebnimi vlakovi so prišli.

Že davno pred prihodom tržaškega in štajerskega vlaka je bil prostor pred južnim kolodvorom in kolodvorski peron poln slovenskega občinstva ljubljanskega. Vsi sloji so bili zastopani: od navadnega delavca pa do najodličnejše inteligence — vse je prihitelo pozdravit slovenske brate in sestre od juga in severa. Na peronu je gostov pričakovalo med dr. odposlanstvo družbe sv. Cirila in Metoda s prvemestnikom vlad. svetovalcem Senekovičem na čelu. Ko je prihitel tržaški vlak in je iz

njega izstopilo okoli tisoč Tržačanov in nad petsto rodoljubov iz Primorske in Notranjske, je godba Slov. Filarmonije zasvirala našo narodno himno in zaorili so iz tisoč grl. urnebesni živio-klici, ki se kar niso hoteli poleči. Dolgo je trajalo predno je mogel povzeti besedo v pozdrav družbeni prvemestnik, ki je mile goste pozdravil nekako tako-le: „Iskreno vas pozdravljam, čuvaji slovenske stvari ob Adriji, ki ste se v tako impozantnem številu odzvali vabilu družbe sv. C. in M. Dobro došli! Bela naša Ljubljana čuti z vami in vas ve ceniti. Nad 20 let se borite ob sinji Adriji za slovenske pravice. Edina skoro in največja pomoč v vašem boju vam je bila ves ta čas družba sv. C. in M. Svoj prvi otroški vrtec je ustanovila v Trstu, danes pa tam vzdržuje celo vrsto šol, v katerih vam v slovenskem duhu izobražuje vašo slovensko dečo. Vi ste probujeni in ne obupate. Dokler bo živel v vas ta živi slovenski čut, bo živelo tudi v nas upanje na boljšo bodočnost. Še enkrat: dobro nam došli, živeli!“

Veliko navdušenje in odobravanje.

Odzdravil je dr. Abram, povdarjaje velike zasluge družbe za Trst. Govoril je tudi dr. Mandič, predsednik N. D. O. v Trstu, ki je prišla s svojo miodro zastavo; dr. Mandič je povdarjal, da prav delavskim slojem je namenjeno delovanje družbe sv. C. in M. v Trstu.

V imenu **Goričanov** se je zahvalil za sprejem **dr. Dereani** iz Gorice. Goričanov je bilo tudi precejšnje število.

Prišli so na to tudi **Štajerci**, okoli 500 z narodno godbo iz Celja.

Sprevod

po mestu je bil velikansk, okoli 6000 ljudi, ob strani cest vse polno občinstva. Živah-

no pozdravljanje, velikansko navdušenje. Sprevod se je pomikal do Narodnega doma.

Skupščina.

XXV. redna velika skupščina se je vršila v veliki dvorani Narodnega doma. Zbralo se je ogromno zavednega, slovenskega ljudstva. Prihiti so od vseh strani, iz vseh slovenskih pokrajin, prihiti so vsi sloji, da proslave jubilejsko skupščino družbino, da zbero novih moči za veliko narodno delo ter začrtajo pot, po kateri bodo hodili v bodočem letu.

Točno ob 10. je prvemestnik, svetnik Senekovič otvoril zborovanje ter konstatiral sklepčnost. Pozdravi vse zborovalec, ki so došli iz posameznih delov slovenske domovine ter jim kliče „Dobro došli!“ Odzvali so se povabilu, da slišijo, kako je družba delovala. Poglejte uspehe in potem povejte svojo sodbo. Pozdravlja posebej župana ljubljanskega Ivana Hribarja. Nato je zaorilo po celem dvorani gromovito odobravanje in ploskanje, ki se kar ni moglo poleči. Prvomestnik povdarja velike zasluge ljubljanskega župana za mesto ljubljansko, za slovensko domovino sploh — pa tudi zasluge, katere si je pridobil kot družbin ustanovnik, odbor-nik in član. Spominja se pa tudi drugih štirih ustanovnikov: ces. svetnika Murnika, notarja Svetca, dr. Vošnjaka in monsg. župana. Pozdravlja odposlanstvo istrske družbe sv. Cirila in Metoda, prof. Spinčiča, dr. Poščiča in Viktorja Tomičiča. — Spominja se velike skupščine istrske družbe na Čresu ter izraža upanje, da se najde pot, po kateri boste obe družbi rako v roki delovali za skupne smotre. Pozdravlja nadalje prof. Martinoviča, predsednika „hrv. pučke prosvjete“ iz Zagreba, pozdravlja drž. posl. dr. Rybara, predsednika nar. del. org. dr. Mandiča, dež. poslanca Ganglja, dr. Orložna, dr. Slavika, dr. Müllerja, dr. Vilišana, nadsv. Višnikarja, zastopstvo Korošcev dr. Müllerja, zastopstvo Sokolske zveze. Nato omenja 25 letno delovanje družbino. Če bi bila država pravična, tedaj bi morala skrbeti, da se

vsak narod vzgojuje v svojem jeziku. Mi Slovani si pa moramo sami ustanavljati šole in to ne samo na periferiji, temveč celo v središčih. V 25 letih je družba nabrala čez 1 milijon kron ter ravnotoliko izdala. V 25 letih se je družba razvila v mogočno drevo, ki poganja svoje korenine na vse strani, kjer bivajo Slovenci. In to družbo bi morali negovati kakor punčico v svojem očesu. Sprva je vladalo vsepovsod veliko navdušenje, ki se je pa v gotovih krogih kmalu izpremenilo v mlačnost. In iz te mlačnosti so se razvila nasprotstva in končno tudi sovražstvo. — Pri svojih narodnih nasprotnikih nismo našli tako sovražnih napadov, kakor pri svojih krvnih bratih. — Izdajalci! — je zaorilo iz tisoč in tisoč grl. — Družbino delovanje je odprta knjiga, njeni računi vsej javnosti na vpogled. Družba ustanavlja šole samo v ta namen, da ohranimo Slovenci svojo grudo, svoj jezik. V njenih šolah se poučuje po tistih metodah, po tistih učnih načrtih, kakor drugod. Tudi državno in cerkveno nadzorstvo je prav isto. Toda to nadzorstvo je mnogo strožje, nego drugje. Če bi našli le pičico, tedaj bi zagnali hrup. Toda le ena razlika je. Družbino učiteljstvo vzgaja mladino tako, da ljubi svoj jezik, da ostane zvesta narodu. Pritisk vzbuja protipritisk. Zanimanje za družbo pa navzlic nasprotstev raste ter se razširja med vse. Glavna opora družbe je **narodno ženstvo**. In katero podjetje podpira naše narodno ženstvo, tam je gotovo uspeh. Drug velik steber družbe so naši **malčki**. Tudi naša mladina, dijaštvo dela vedno in povsod za družbo. Naši uradniki prispevajo ogromne svote. Učitelji, katere preganjajo in bičajo gotovi krogi, si pritrjujejo pri svojih ustih, da morejo darovati za družbo. Toda tudi oddaljeni Slovenci, tisti, ki so šli v Ameriko iskati si kruha, niso pozabili družbe in prispevajo lepe svote. In vsem naj bo izrečena srčna zahvala. Da je pa družba tako procvitala, je v prvi vrsti zasluga **našega časopisa**, ki je krepko in neustrašeno odbijalo vse napade, ki so prihajali od izvestnih ljudi na družbo. Temu

Kapitan Hatteras

ali

Angleži na severnem tečaju.

Francoski spisal Jules Verne. — Prevel O. I.

(Dalje).

Pripravljalno delo je prekinila potreba spanja, ki so jo živo čutili po sedmi uri zvečer. Toda predno se uležijo, se združijo okrog peči, v kateri ni bilo treba varčevati lesa; ubogi ljudje so si privoščili prav razkošno toploto, na katero že dolgo niso bili več navajeni. Malo pomnikana, prepečencev in več čaš čaja jih je spravilo v dobro voljo, ki je seveda več ko napol izvirala iz upanja, ki jim je bilo tako hitro zasvetilo in od take daljave.

Ob šestih zjutraj zopet poprimejo za delo, ki ga končajo proti tretji uri zvečer. Temnilo se je že; sonce je že od 31. januarja hodilo nad obzorjem, a je še slabo in kratko svetilo. K sreči je imela ob pol sedmih vziti luna, katere svetloba je zadoščala ob jasnem nebu.

Trenutek odhoda se je približal. Altamont je bil z veseljem sprejel ponudbo, da ga vzamejo s seboj na pot, četr-tudi se mu bo trpljenje vsled sunkov še večalo. Povedal je doktorju, da bo na ladji našel sredstva proti skrbuti, ki so tako potrebna za njegovo ozdravljenje.

Prenesli so ga torej na sani in ga kolikor mogoče zložno položili nanje. Vzeli so pse, seveda tudi Duka in potniki so se zadnjikrat ozrli na mesto, kjer je bil usidran Forward. Na Hatterasovem obličju je hipno vzkripela in zažarela silovita jeza, a premagal se je in majhna karavana se je izgubila v megli proti severozahodu. Vreme je bilo dokaj suho.

Vsak je zavzel svoje navadno mesto. Bell na čelu je kazal pot, doktor in Johnson sta ob strani sani pazila in porivala, če je bilo treba, Hatteras pa je šel zadaj in vodil pot in vzdrževal vso vožnjo v ravni črti na Bellom.

Potovalo se je dosti hitro; led je bil trd in gladek, da so sani prav lepo tekle po njem; pet psov jih je prav lahko vleklo, kajti ves tovor ni tehtal čez devet sto funtov. — Vendar so se ljudje in živali naglo zasopli in večkrat so se morali ustaviti, da so se oddahnili.

Proti sedmi uri je prodril mesec s svojo rudečkasto oblo skozi temno meglo; bleščarki so razsvetlili ozračje in se lepo odbijali na kristalni gladini; neizmerna ledena ravan se je raztezala proti severu brez vsakega hrička ali le količkaj napetega mesta. Na del morja je moral zamrzniti v popolnoma mirnem stavu kakor mirno jezero. To je bila neizmerna puščava, gladka in enolična. Tak vtis je napravilo to na doktorja, na kar je pomnil svoje spremljevalce.

„Res je, gospod Clawbonny“, de Johnson, „to je puščava, a ni se nam treba bati, da bi umrli v njej od žeje.“

„To je seveda že nekaj“, odgovori doktor, „toda ta brezmejnost mi pravi nekaj drugega: Da smo namreč silno oddaljeni od vsake suhe zemlje. Navadno naznanijo ledene gore, če je obrežje blizu, a tu ne vidimo nič takega.“

„Obzorje je zelo omejeno vsled goste megle“, meni Johnson.

„Brez dvoma, toda kar potujemo, smo še vedno hodili po ravnini, ki se zdi, da nima konca.“

„Veste kaj, gospod Clawbonny, naša pot je pravzaprav res nevarna. Človek se navadi in ne misli več na to,

toda ta ledena gladina, po kateri korakamo, krije brezdanje prepade in žrela.“

„To je res, prijatelj, a bati se nam ni, da bi nas pogoltnilo, kajti odpor ledene plasti v mrazu 37° je že precejšen. Poleg tega led še vedno narašča, kajti tu gre v desetih dneh devet dni sneg, in to v aprilu, maju ali juniju ravnotako kakor v marcu; po mojem mnenju mora biti najmanj trideset do štirideset črevljev debel.“

„No, to še človeka tolaži“, pristavi Johnson.

„Da, mi nismo kakor drsavnici v reki Serpentine (v Londonu), ki se boje, da jim vsak čas zmanjka negotovih tal pod nogami; nam se kaj takega ni treba bati.“

„Ali je znana sila ledovega odpora“, praša stari mornar, ki se je vedno rad kaj poučil pri doktorju.

„Kaj pa da!“ odvrne slednji, „kaj pa je sedaj neznanega na svetu, kar se da meriti, razun človeške čestihlepnosti, ki nas tudi tira proti severnemu tečaju, ki ga hoče človek spoznati? Toda da vam odgovorim na vprašanje: Dva palca debel led nese človeka; če je debel tri palce in pol, nese konja z jezdecem, če pet palcev, jih nese osem, če je osem črevljev debel, nese že celo kompanijo konjenikov z vso vprego, in pri debelosti deset palcev celo armado in neštivilne čete. Koder mi sedaj stopamo, bi se lahko zidalo mitnico kakor je v Liverpoolu ali parlament, kakoršen je v Londonu.“

„Človek skoro ne more pojmiti takega čipora“, se divi Johnson; „pa še nekaj, gospod Clawbonny: Ravno kar ste rekli, da tu izmed desetih dni pada devet dni sneg; to je jasno dejstvo in jaz mu ne oporekam; a povejte mi, odkod pride več ta sneg? Saj je vendar morje strjeno in jaz ne vem, kako naj bi tu nastala toliko množina hlapov, ki tvorijo sneg.“

naprednemu časopisu se izreka zahvala in največje priznanje. Družba ima še dovolj prijateljev. Kakor drevo je, ki poganja svoje korenine na vse strani. Dokler je pa toliko ljudi, ki negujejo to drevo ter skrbijo za njegovo uspevanje, je ne bo podrl noben vihar. Nato se spominja umrlih pospeševalcev družbe, med njimi velikega rodoljuba Karol Kotnika, ki je volil družbi kraljevski dar. Vsem tem zakliče: Slava njihovu spominu! Zborovalci so v znak žalosti stoji poslušali zadnji del prvomestnikovega govora ter zaklicali »Slava« spominu umrlih družbinih dobrotnikov.

Na to je govoril ljubljanski župan Iv. Hribar, želeč v imenu ljubljanskega mesta družbi mnogo uspehov. Potem se je zahvalil za pozdrave Spiničič, rekoč, da vsi moramo enako braniti svoj rod; boriti se moramo zoper tiste, katere plačujemo, da bi nam morali dati kulturo. Nato Martinovič, predsednik hrv. pučke prosvete, dr. Rybar, povdarja, da so drugi naredili iz nas mal narod, predsednik Sokol. Zveze dr. Oražen.

Izvolilo se je na to za častne člane: Iv. Hribar, Ivan Murnik, dr. Vošnjak, župnik Vrhovnik. Sprejeto z velikanskim navdušenjem.

Tajnik družbe dr. Žerjav poda na to obširno poročilo o delovanju družbe, notar Hudovernik o dohodkih in troških. Dohodkov je bilo lani 187.087 K 10 v, troškov 174.193 K 95 v.

(Kako je družba delovala za Goriško 25 let ter koliko potrosila lani za našo deželo in Trst, smo povedali že v soboto v posebnem članku. Poročilo tajnikovo in blagajnikovo obširneje prihodnjič.)

V imenu nadzorstva je poročal dr. Ravnihar, rekoč, da so vsi računi v redu.

Družbo je pozdravila gospa Karla Ponikvarjeva iz Trsta ter župan Kobentar s Koroškega.

V odbor so izvoljeni: Andrej Senekovič, dr. Ivan Merhar, Fr. Pahernik, dr. Ivan Tavčar, dr. Štebinger in dr. Žerjav.

V nadzorstvo: dr. Fr. Ilešič, dr. Ferdo Müller, Matija Prosekar, dr. Vladimir Ravnihar, Miloš Štibler. V razsodništvo pa: dr. Vinko Hudelist, Jakob Kogej, Karel Šavnik, dr. Fr. Tekavčič in dr. Karel Triller.

Veselica.

Veselica pod Tivoli je bila nekaj veličastnega. Zbralo se je nad 20.000 ljudi. Celi prostrani prestop okoli Tivolija je bil poln ter je nudil pestro sliko raznovrstnega občinstva. Narodne dame iz vseh pokrajin so tekmovalle med seboj, kako bi kar najboljšo postregle. Narodne dame so bile prevzele vso skrb in pokazalo se je, da se je njihovo delo sijajno obneslo. Paviljoni so bili prekrasni. Gnetlo se je občinstvo okoli paviljonov, ki so vsi pridno prodajali. Umevno, da tržaški in goriški nista bila zapuščena. Veselo vrvenje, prijetno razpoloženje, zabava, krasno je bilo na tej veselici. Vse je bilo uzorno urejeno, zato pa tudi vsak izmed udeležencev kar ne more prehvaliti te krasne prireditve.

Lepo smo proslavili 25 letnico naše šolske družbe, lepo, dostojno; pokazali smo, kaj se more storiti z dobro voljo in vstrajnostjo. . . . Proslava je za nami, sedaj pa na novo delo za drugo četrstoletje naše dišne družbe sv. C. in M.!

Boj proti klerikalizmu na Španskem.

Francisco Ferrer je padel. Počili so strelji in zgrudil se je starec v grob. Jezuitje so upali, da ti strelji pomenijo smrt protiklerikalnega gibanja na Španskem, da zavlada po državi zopet jezuitski mir ter se napredni elementi poskrijejo. Zazeblo je vsakega človekoljuba okoli srca ob misli na smrt Franca Ferrerja, zgrozila je kulturni svet moč klerikalizma, ki je zahtevala svojo žrtev v mrki trdnjavi nad Barcelono. Ali po 8 mesecih se je pokazalo, da še tli žrjavica odpora proti klerikalni prepotenci. Izkazala se je zopet stara resnica, da grozodejstva rodijo reakcijo, da z grozodejstvi se ne vstrahuje stremeljenja po svobodi.

Dandanašnji govori ves civilizovani svet o španskem ministerskem predsedniku Canalejasu, ki ima pogum bojevati se s klerikalnimi mogočniki in s samim Vatikanom. V krajših noticah smo že povečali, za kaj gre.

Canalejas hoče uvesti v Španiji nekoliko tolerance glede nekatoikov. V Španiji je državna vera katoliška, ki ima sama vse pravice vsled konkordata, sklenjenega za časov Izabele. Ko so jo leta 1868. pregnali, je naznanila republikanska ustava popolno versko prostost leta 1871. Ali ko se je vspostavila zopet monarhija 1876. leta, so zopet utesnili versko prostost. § 11. ustave določa: »Niso dovoljene nikake druge javne ceremonije in objavljanja izven onih državne vere.« Narredba istega leta razlaga to tako, da je prepovedano: vsako dejanje zunaj na javnih potih ali na zunanjem zid. vju templja ali pokopališča vseh kultov ali sekt, ki se razločujejo od katoliške vere, dejanje, ki bi oznanjalo njih ceremonije, vaje ali šege in navade, bodisi to potom procesij ali potom napisov, zastav, znakov, naznanil ali na zidove nabitih objav.

Praksa pa je gnala ozkosrčnost še dalje. Leta 1893. je bila v Madridu v ulici Beneficiencia, kjer ima špansko-evangeljski, (anglikanski) škof svoj sedež, postavljena cerkev s križem in napisom: Christus Redemptor Aeternus. Klerikalci so protestirali proti temu napisu, nagnali družstva katoliških žena, da so hodile okoli z zahtevo, naj se za božjo voljo odstrani oni napis, in nekega dne je res madridski župan ukazal, da se morata odstraniti križ in napis. Spodtikali so se celo nad stavbo, češ, da je taka, da se v njej takoj spozna cerkev, kar pobožnim katoliškim dušam ni bilo všeč. Cerkev so mogli odpreti šele l. 1894. pa tudi takrat samo pod pogojem, da morajo ostati glavna vrata zaprta, ker se jih smatra za zunanje znamenje kulta; uhod je bil dovoljen le skozi stranska vrata. Jednake predpise so naložili evangeljski cerkvi v mestnem okraju Cuatro Caminos. Nemčija in Anglija sta radi tega napravili za te vernike kapele v zvezi s poslopji poslaništev.

Canalejas seveda ni šel tako daleč, da bi morda hotel spremeniti ustavo. Izdal je samo naredbo v obliki okrožnice, v kateri je razložena potreba tolerance nasproti drugovernikom ter tolmачena omenjena naredba tako, da je pač prepovedano javno zborovanje drugovernikov ne pa znaki na cerkvah — dandanašnji ne smejo postaviti niti stolpa. V Španiji je dandanašnji okoli 200 evangeljskih cerkev in kapel ter 100 šol.

Proti dekretu ministerskega predsednika je vložil protest Vatikan takoj, kakor da je ž njim rušen konkordat. To je Canalejas z odločnostjo odbil. Sprememba naredeb je čist vladni akt.

Ali v jezi Vatikanu tiči še nekaj drugega. Canalejas hoče prisiliti kongregacije, katerih mrgoli po Španiji, odkar so jim zakurili pod tli v Franciji, da se podvržejo dolžnosti javljanja in obdačenja, kjer izvršujejo kako obrt. Menihi in nune se branijo, Vatikan seveda jih podpira. — Kadar gre za denar, takrat so taki le ljudje vsi po koncu. Samo grabili bi; druge učijo, da naj dajo državi, kar je njenega, ali sami se branijo odločno plačevati davke. Ljudstvo naj plača, ne pa pobožni menihi in še pobožnejše nune. Pa so imeli doslej res prijetno v Španiji: vlada se ni smela nič brigati za to, koliko jih je in kaj delajo; smeli so početi, kar so hoteli. — Druge obrti plačujejo davke, samostanske nič. Sanostani imajo ogromne kapitale in dohodke, le grabijo, ali da bi dali kaj od sebe, da bi plačevali davke, tega pa ne! Kdor zahteva kaj takega od njih, je brezverec, ki bo pogubljen. Želijo si par sto let nazaj, da bi vrgli Canalejasa na grmado ter ga sežgali!

V take razmere je posegel Canalejas ter hotel ustvariti bolj človeške; zato pa je vse klerikalstvo, kar leze in gre, pokoncu, da obvaruje sveto katoliško cerkev vsake »škode«!

Zbrale so se dame visoke aristokracije in šle so k Canalejasu pa so ga prosile: za božjo voljo naj umakne svojo naredbo — ali Canalejas je rekel, da tega ne stori, marveč da hoče vlada izvesti to, kar je namenila.

Klerikalizem se je zagrizel globoko v špansko ljudstvo. Dobra vlada z naprednimi intencijami bo imela še obilo posla. —

Nad 50% jih ne zna ne pisati ne čitati, vse pokrajine pa so posejane s samostani, iz katerih pojo zvonovi, oznanjujoč ljudstvu pokorščino do posvečene suknje in delo za njo v duševni temi. V provinciji Biskaja je med 230.000 prebivalci 170 samostanov.

Katoliška cerkev v Španiji kaže ob vsaki priliki svojo moč. Tako morajo na nekaterih krajih ob procesijah razprostrti po tleh narodne španske zastave in procesija gre čez nje, da pokaže tako gospodstvo cerkve nad ljudstvom.

DOPISI.

Iz komenskega okraja.

Iz Temnice. — Neki »dobrohotnež« ni mogel drugače, kakor, da je priobčil v »novostrujariji« dne 24. junija št. 26. dopis, v katerem udriha po mojej osebi zaradi poučevanja petja v tuk. društvu »Jen-ko«, katero mu — revežu — nič kaj ne diši. Zato tudi noče, da bi se ljudstvo izobraževalo, blažilo si srce z dostojnim in lepim petjem. Bog ne daj, to je naravnost propast! Da se pa kaj takega ne zgodi, udari po pastirju, da se razkropé ovce; udari po učitelju, očrni ga: čim več, tem bolje! Tega načela se je dopisnik tudi držal, zato je hitro preskočil k šoli. — »Tu te bom!« si je mislil, a revček se je s svojim podlim namenom globoko ugriznil. — Luknjičava — slaba informacija! Otroke nad. tečaja pustim pred katehetovo uro in grem. Povejte določno, ker čas pred katehetovo uro je lahko dolg ali narobe! Otroci gredo po pouku — v času odmora — naravnost domov, zato ni nikakega ropota, da bi se lastrik šole jezil. — Drugi otroci so — kakor tudi vedno: pred poukom, med poukom in po pouku nadzorovani. Mogoče se pa lažem, zato na dan z dokazi za vaše »resnice«! Vaš podel namen je jasen: očrni ste me hotel pred javnostjo in šolskimi faktorji, češ: »Vidite, kakšen je — kazen!« Na to mesto pa kakega »dobrega« učitelja. No, taki so, dragi g. dopisnik, redki, bela vrana, ker njih prepričanje ni ceno! Vedite, da s tem dopisom me niste spravil iz nikakega duševnega ravnotežja, ker imam mirno vest glede izpolnjevanja svojih dolžnosti — ker ne storim le, kar moram, temveč tudi kar morem.

Ne sovražim vas, g. breznačajnejš, ampak vas le pomilujem. Za zdaj dovolj! — Prizadeti.

Iz goriške okolice.

Iz Opatjegasela. — Šolsko vodstvo v Opatjemselu se tem potom najsrčneje zahvaljuje vsem, kateri so s svojo navzočnostjo počastili šolsko veselico 26. pr. m. in s tem pripomogli, da je tako dobro uspela. Posebej pa izreka svojo najprisknejšo zahvalo požrtvovalnim ljubiteljem šole in mladeži, ki so z radodarnimi doneski zdatno povečali čisti dobiček, kateri je namenjen šolski knjižnici za tuk. šol. okoliš. Darovali so: Avg. Zavadlav krčmar itd. Op., K 5.—, S. Kos kurat K 2.—, Ant. Pahor, trgovec K 1.40, Josip Pahor, Novavas 12 K 1.—, A. Marušič, trgovec, 70 h. Fr. Marušič, trgovec itd. 70 h. A. Marušič zidar, Lokvica, 50 h. K. Sivec 40 h. L. Sila, učitelj, Vojšćica 40 h. A. Fakin, nadučitelj Kostanjevica 40 h. M. Fakin, učiteljica, Kost., 40 h. družina Podgornik iz Gorice 80 h. Pavel Marušič, poštni upravitelj 40 h. Fr. Jelen 10 h. Bog plati stotero! — V. Gregorič, vočitelj.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Mesto brzozavke za Ciril-Metodovo skupščino daruje družbi Peter Cotič K 1. in T. C. K 1.—.

Za obrambni sklad družbe sv. Cirila in Metoda so se prijavili med drugimi v posebno lepem številu poštni uradniki iz Ljubljane in sicer: Poštne adjunktinje in oficijantkinje v Ljubljani; Poštno ambulanco osebe v Ljubljani; I. krožek poštne uradnikov v Ljubljani; II. krožek poštne uradnikov v Ljubljani; III. krožek poštne uradnikov v Ljubljani; potem železniški uradniki južnega kolodvora v Ljubljani jubilejni kamen plačali 200 K.

»Pogled na prvo četrstoletje družbe sv. Cirila in Metoda« je naslov knjižice, ki jo je pravkar izdalo družbeno vodstvo. V kratkih potezah je narisano v njej življenje in trpljenje družbe sv. Cirila in Metoda, njeni dobri in slabi uspehi in ob koncu jej je dodan zemljevid, kažoč, kje se nahajajo družbene šole in vrtci, kje delujejo njene podružnice in kje so zborovale njene skupščine. Iz tega zemljevida se razvidi, kako slabo so še zavarovane naše meje in koliko nas še čaka truda in žrtev, da bo gotov naš narodnoobrambni plot. Knjižica, ki je želimo najobilnejšega razširjenja, se je prodajala na veliki skupščini in na popoldanski veselici. Naroča se pod naslovom: Družba sv. Cirila in Metoda, Ljubljana, Narodni dom. Cena 1 K. —

Jubilejne razglednice, krasno delo domačega umetnika, priporočamo najtopleje.

Promet narodnega kolka, ki je iz raznih vzrokov v zadnjih mesecih opešal, naj poživí in pomnoži izdaja najnovejšega jubilejnega kolka s sliko Slovenke z nabilnikom in z napisom: Mal položi dar domu na altar! Slovenke in Slovenci, naročite si ga takoj in pridno rabite! Naročilom bodi naslov: Družba sv. C. in M. v Ljubljani, Narodni dom.

V Solkanu je dal nabiralnik v Mozetičevi gostilni K 17.31, pri Ravniku K 3.87. Denar je poslala podružnica v Ljubljano.

Domače vesti.

Za kres na predvečer godu sv. C. in M. je daroval g. Peter Pahor iz Renč 10 K in voz drv; darovali so mu pri računu tudi goriški Lahi in Slovenci; 11 K pa je nabral v ta namen njegov gramofon.

Vsprejemni izpit za gimnazijo v Gorici je napravilo 67 učencev, za realko 44.

Maturo na gimnaziji so napravili dalje Slovenci: Josip Lovrenčič iz Kreda, Artur Mrevlje iz Sv. Križa, Štefan Podbršček iz Deskel, Alojzij Rebek s Trnovskega, Josip Rutar iz Gorice, z odliko, Ferdinand Sedej iz Mirnika in Mihael Zavadlav iz Velikega dola, z odliko.

Izlet »Ljubljanskega Zvona« v Belgrad. — Vsi doslej že pripravljeni udeležniki in tisti ki bi se utegnili še pridružiti (iz Ljubljane, Dolenjske, ob progi dolenjskih železnic, Gorenjske, Notranjske, Goriške in Primorske), naj se zbero na ljubljanskem južnem kolodvoru v petek dne 8. julija 1910 najdalje ob 1.43. Onda se bodo dobili vozni listki iz Ljubljane v Sisek ter izvedeli podrobnejši podatki glede potovanja. Vsakdo naj se oskrbi s pravičnim potnim listom za Balkanske države ozir. za vso Evropo. — Izletni znak, popis in načrt Belgrada bo dobili pred odhodom vlaka.

Tukajšnja višja realka je končala svoje šolsko leto v soboto 2. t. m. Dijakov je bilo na realki 436, med temi 162 Slovencev, 193 Lahov, 65 Nemcev, 6 Hrvatov, 6 Čehov, 2 Poljaka, 2 Ogra; iz Gorice jih je bilo 131, z Goriškega 143, iz Trsta 13, iz Istre 34, s Kranjskega 30 ter iz drugih raznih kronovin: Koroška, Solnograško, Spodnje in Gornje Avstrijsko, Češko, Moravska, Šlezija, Dalmacija, Tirolska, Predaleška, Štajerska, Galicija, potem Hrvatska, Bosna, Nemčija, Italija, Turčija in Egipt. no, iz precej različnih dežel je zbrana mladina na goriški realki.

Uspeh šolskega leta je ta-le: odličnjakov je 22, sposobnih za višji razred 269 (ušteti, ki so končali zadnji razred), sploh sposobnih za višji razred 35, nesposobnih 87, neklasificirani so 3, ponavljalni izpit je dovoljen 20.

Slovenski odličnjaki so: I. b: Kurč Josip, Kurinčič France, Schwarz Ivan; I. c: Debenjak Anton, Jelinčič Franc, Tance Ladislav; III. a: Udovč Josip; III. b: Kosiša Adolf, Štolja Josip; VII: Juvančič Iv., Terčič Anton.

Letno poročilo prinaša v slovenščini spis »Poskušnje pri računanju« iz peresa gospoda prof. Jak. Zupančiča.

»Ali je kdo videl poslanca Fona?« — Tako je pričel v nedeljo na Sveti gori pred »čuki« svoj govor dr. Breclj. Tako je vprašal, odgovoril pa ni nihče. Začuden so gledali vanj čuki in srd se jim je vzbujal do poslanca Fona, češ, oče naš, dr. Krek, je prišel, goriškega poslanca Fona pa ni. I. seveda ga ni bilo, ker ga je včasih še sram razne klerikalne družbe. Zanimivo pa je, da je novostrujarski general tako napadel starostrujarja poslanca Fona. Drugega za sedaj ne rečemo nič.

»Slovenec« seveda ni mogel mirovati ob 25-letnici naše šolske družbe in narodnem slavlju v Ljubljani. V soboto je bil poln jalotske gonje proti družbi, včeraj je izlil svojo podlost pod črto in nad črto. Ali slavil je v nedeljo in zborovanje je bilo tako visoko, tako impozantno ter je tako uplivalo na »Slovenca«, da je zabavljanje njegovo le, smešen izrodek znorelega fanatika. Naše zabavilo, kolikor hoče in želi svoj žolč: nedelja 3. jul. je pokazala, da ima družba lepo bodočnost pred seboj. Še bo imel priliko za zabavljanje »Slovenec«!

Kresovi so goreli sinoči. Okoli in okoli po bližnjih hribih in po dolini. Na Kalvariji nad Podgoro je gorel običajni veliki kres. Tudi zastave so razobesili, tako v Vrtojbi, v St. Petru društvo »Prešeren« itd.

Podgorski kurat C. M. Vuga je hudobni gospod za narodno obrambno delo v Podgori, katero imenuje goriški St. Mj. Zmešal je glavo dvema ženskama, ki zdaj letata okoli ter iščeta darov za nov otroški vrtec, dasi sta tam dva slovenska. Oni dve razlagata, da sta ta dva vrtca »liberalna«, da treba torej nov vrtec! Tako početje, katerega tu nočemo označiti prav, naj neha takoj! To je škandal! Tako »narodnoobrambno delo« naj Podgorci izbijajo iz glave lahkomiselnemu Vugi! Naj nehajo takoj vsi trije, če ne.....

Čukovska surovost v Solkanu v nedeljo na »veselici« je bila velika. Poročajo nam, kako so čuki nekega mladeniča preganjali, eden je rekel, da mu da »anu žlepu«, drugi »čuk« je rekel, da ga vrže »pod grivo«, imeli so v rokah kamenje, poklicali so nekega oberčuka, na to so vrgli kamenje za onim, tekli tudi za njim. Nad otroke so se spravili pri ograji, preganjali jih s kamenjem, eden je komaj ušel čukom. Neki čuk je rekel, da bi vse pretepel kot živinče, v otroke so metali pesek, 3 Solkance so nahrulili, da so »špic sokolske«, ali dobro jim je odvnil nekdo, rekoč, da so šeme, ki kot opice oponašajo Sokole s krojem in telovadbo. Pozneje so zatrobili, skočili so skupaj, zagrabil je neki čuk enega za vrat, le čudno, da ni prišlo do kaj hujšega. Neki oberčuk iz Gorice je na vse to rekel, da so prišli učit olike Solkance! — Zvečer so plesali v dvorani, pa je prišel neki nunc, ter ustavil ples. — Vsak, kdor je to videl v Solkanu, se je zgražal nad surovostjo čukov.

Katoliški duhovnik, ki nima veliko vere. — Katoliškega duhovnika don Adornija, katerega so obsodili v Rimu, ker je umoril duhovnika don Costantinija, skuša »Slovenec« malce prati s padavičanjem, da je storil zločin v padavičastem stanju. To bo težko držalo, ker padavičarji v takem stanju ne morejo moriti ljudi. Umor je bil prav premišljen: da je epileptik, to se seveda lahko izkorišča njemu v prilog, kakor sploh išče zagovornišтво olajševalne okolnosti v boleznih. Končno pa pravi »Slovenec« o Adorniju: »vere nima veliko«. — Navadno slika »Slovenec« in drugi farovski listi vsakega duhovnika za nekaj vzvišenega, polnega vere. Adorni pa je kar nakrat duhovnik, ki nima veliko vere. Torej duhovnik, ki nima veliko vere. To je toliko kot nič. Ali so tudi na Slovenskem duhovniki, ki imajo vere malo ali nič? »Slovenec«, govori!

Točna »Mladost«. — V Krombergu pri Gorici je tudi nekaj fantičev, ki slišijo na ime »čuk«. Ti so pisali v ljubljansko »Mladost«, da nekaj se jih zvera na župniškem dvorišču, gorečnejši hodijo pa v Gorico k zveranju. Pisali pa so tudi v Ljubljano, da se udeležijo »telovadbe« v Batujah dne 26. junija t. l. Ljubljanska »Mladost« pa upošteva Kromberške »čuke« tako, da jim je objavila njihovo naznanilo dne 2. julija! Ubogi »čukci«! Nobeden jih ne mara.

Napad na Slovence. — Ko se je vračal mladenič R. P. iz St. Ferjana v nedeljo zvečer okoli 9. ure na biciklu proti domu z Rojca, ga je pod železniškim mostom pri prehodu v mesto obkolilo kakih 12 Lahov; brez vzroka so ga prijeli ter pahili s kolesa, da je dobil močne poškodbe po obrazu; pretepli so ga in potem kamenje metali za njim. Zraven so kričale le laške barabe: Evviva! — Za javno varnost je v Gorici mnogo premalo poskrbljeno. — Tako-le ob periferiji mesta se vedno kaj zgodi, ali straže ni nobene nikjer. Mladenič napadalec ne pozna; tako ostanejo falotje nekaznovani, v prihodnjic pa Lahi

še toliko korajžneje napadejo kakega Slovence, ker vedo, kako lahko to delajo!

Kotiček za novostrujarje. — Pa so tiči ti novostrujarji, ki delajo sive lase starostrujarjem. Sedaj se hočejo polastiti »Narodne tiskarne«. Pravijo, da pritiče njim in ne več ožjim pristašem dr. Gregorčiča. V strahu so lovili starostrujarji okoli pooblastila za volitev na dan občnega zbora, da dajo po nosu novostrujarjem. Lase si pulijo »ta stari« pa javkajo: Doda je bila tiskarna pasivna, letos prvič kaže malo boljše, zato jo hočejo ugrabiti pa novostrujarji! — Zgražali so se v svoji cunji novostrujarski svinjarji, ki imajo na svoji umazani vesti fridolinstvo in lesbištvo. Kajti dokler ni bilo med ljudstvo njih, ni bilo take pokvarjenosti. Pa lepa je ta, da se zgražajo nad onimi, ki razkrijejo sad klerikalnega delovanja med ljudstvom z dobrim namenom, da bi nehali pohujšati. Kako so izprijeni izprijevalci ljudstva, so dokazali s svojim neumnim zgražanjem. Tiho so imeli biti pa skleniti: kaj takega se ne sme več zgoditi ne v »čukariji« ne v »Marijinih društvih«, ne pa bevskati okoli po svojem trobilu. In pravijo še, da vsi pametnejši liberalci so bili z njimi istega mnenja. S prismojo, ki je to napisala, ne govori noben liberalci. Kaj se bo torej šemil, da je govoril z liberalci! Nesramno laž je zapisal izprijevalec zraven, da se je nekaj zgodilo pred leti v nekem liberalnem narodnem društvu v Gorici. Resnica je ta, da se ni zgodilo nič v nobenem liberalnem narodnem društvu v Gorici! — Rektorja centralnega semenišča, preč. Castelliza, ki sanja, da bo škof v Trstu, so morali zopet enkrat prati po »novostrujarji« »slovenski in hrvaški bogoslovci«. Tako le ukazano zagovarjanje ne velja nič in ne izbriše fotografij Castelliza po listih, ki so prav pristne. Tega mnenja so v svojem srcu tudi oni »slovenski in hrvaški bogoslovci centralnega semenišča v Gorici«. — Novostrujarski lažnik, ki menda hodi pridno k spovedi in obhajilu, piše, da je »Soča« napravila trgovca g. T. Hribarja za Laha, pa pravi še, da kdor ga pozna, ve, da ni Lah. O ti grda lažnjiva pokveka! Hribar je laško vzgojen, je zagrižen Lah, ki sploh slovensko govoriti ni hotel, govori v družini le laško, se je upisal l. 1900. za Laha in se pri letošnjem ljudskem štetju upiše zopet za Laha. Najbrže pa je »šenkal« novostrujarskemu pisca blaga za čukovsko obleko in za kake hlače pa ga ta proslavlja za Slovence. Hribar se smeje in ima prav pa ponuja svoje blago »orlom«; zato pa vsi k njemu: le noter, kar je vas slovenskih čukov in sov! — Spesnili so »čuki« dve pesmi; ena ima biti budnica, druga pa pozdrav »čukom«. Pesmi sta polni teme: »da narod pazimo v temi« (seveda v temi, ker čuka ni v svetlobi), pojejo o »temnih silah«, pa da »čuka« ne plaši srd teme. Sama tema! — Sv. Goro so onečastili v petek v svojem listu. Znamenje boja je Sveta gora, in sicer najprvo sploh boj, razumeti morajo klerikalni privrženci, da to je tak boj, kakoršnega je učil Terseglav v Mirnu: vse ti je dovoljeno proti tvojemu bližnjemu! potem pa zaklobasa o boju za nedolžnost! O jerum, jerum! Taka svetost in taka nedolžnost se slabo podaje zagovornikom fridolinstva in lesbištva! — Starostrujarja vadniškega učitelja Mercino je potegnil novostrujar radi neke prireditve s »profesorjem«, kateremu čestita »nad takim uspehom«. Dobro jo je pogodil. — Novostrujarji naznanjajo, da bo odslej, ko prideta tržaško in goriško tiskovno društvo do skupnega glasila, njihov list najbolj razširjen katoliški slovenski list na Primorskem. Ko so to čitali gospodje okoli »Prim. Lista«, jim je prišlo slabo. Toliko so se trudili in vpili so, da njihov list je najbolj katoliški in najbolj razširjen. Na, sedaj pa je nastopil drug katoliški list, ki je izpodrinil katoličanstvo »Pr. L.« ter postavil novo in najbolj razširjen. Klerikalci poznajo več sort katoličanstva. Hud boj se bje med njimi za katoliška, krščanska načela!

Peki v Gorici so napravili končno pameten korak ter znižali cene kruhu na 40 in 36 v. Vsled tega goriški magistrat od včeraj dalje ne naroča več kruha iz Trsta.

Iz Renč nam poročajo, kako nekdo priporoča po občini kruh tuja, ki ga dovaža tje; domač obrtnik bi moral poginiti. Zakaj dotičnik tudi svoje tekočine ne priporoča le tujcem, če je že tako unet za tujce? Renčani, pozor!

Novi Aljažev dom v Vratih. — Aljažev dom je že izročen prometu in založen z vsem potrebnim. Slavnostna otvoritev, združena z veliko planinsko veselico, se vrši v nedeljo, dne 17. julija.

Stepa sta se v soboto v Šolski ulici prodajalca sladoleda laška podanika Pio Colocari, 40 let star, in Angeli Demarco, 22 let star. Colocari je dobil več ran, radi česar je v bolnišnici, Demarco pa v »Nefatovem hotelu«. Ali bi ne mogli domačini prodajati sladolede?

Izgubljeno. — V nedeljo je nekdo izgubil srebrno uro z verižico in sicer od kavarne Central do cerkve sv. Ignacija. Pošten najditelj je naprošen, da jo izroči v našem upravnistvu proti nagradi.

Povišanje cen za kavine pridelke. — Vsled splošnega stanja tržišča in proizvodnih razmer bile so pred kratkem objavljene višje cene za figovo kavo.

Slične in deloma enake razmere silijo tudi tovarnarje kavinih surogatov k enakim navedbam.

Ne glede na to, da so povzročile pomorne tvarine in izdeljava sama vsled splošne druginje večje stroške, ampak so zdaj poljedelske sirovine ravno tako cene kot cene korenov tako poskočile, da se sedanje cene ne morejo več držati.

Sokolski vestnik.

Telovadno društvo »Sokol« v Kobaldu sklicuje na nedeljo, dne 10. t. m. izvanredni občni zbor v občinskem domu.

Vaditeljski zbor goriškega »Sokola« naznanja, da se vrši telovadba za ženski naraščaj vsako sredo in soboto od 6—7 ure zvečer.

Prvaški »Sokol« se pridno pripravlja za veselico »Župe« tretjega okraja. Telovadi se vsaki večer; županstvo se pripravlja na slovesen sprejem »Sokolov«. Krčmarji pripravijo dobro kapljico in točno postrežbo. Gotovo je, da cela vas bo de praznično oblečena, kajti saj Prvačkovca se vidi povsod, kjer je kakšna slavnost; torej ni dvoma, da tudi drugi to povrnejo. Na svidenje dne 17. t. m. v Prvačini. Na zdar!

Goriška kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Miren« v Mirnu priredi 7. avgusta t. l. cestno dirko Gorica-Miren in veselico v Mirnu pri »Vrabcu«.

Politični pregled.

Proračunski odsek. — Obstrukcija se nadaljuje. Tiste dolge napovedane seje do danes ni bilo, ker so se stranke večine splašile in Poljaki niso za take dolge seje. Stanek je zahteval včeraj, naj se ustanovi pododbor za vseučiliška vprašanja, Pitoni je proti. Kršč. socialci so proti takojšnjemu odgodenju parlamenta, naj bi se rajši tako ugodilo slov. zahtevam. Govori se o slovenski docenturi v Krakovu pa v Pragi, vlada baže ponuja posebne slov. izpraševalne komisije na vseučiliščih v Gradcu in na Dunaju, kako se vsa reč razvzola, pa ni mogoče niti približno reči. Poljaki zahtevajo izvršbo vodnih zakonov za časa Körberja sprejetih, česar pa vlada noče, tako ima Poljake proti sebi. Po kompromisu, sklenjenem v soboto, konča danes splošna debata o laški pravni fakulteti. Pri specialni debati danes je zopet obstrukcija.

Dve dopolnilni volitvi. — Včeraj se je vršila na Štajerskem dopolnilna volitev za državnozborski mandat po umrlem V. Ježovniku. Izvoljen je najbrže klerikalni kandidat prof. Vrstovšek. — Včeraj je bila volitev za splitski državnozborski mandat. Izvoljen gotovo dr. Smolaka.

Velike protiklerikalne manifestacije so bile na Španskem v nedeljo. Vršila so se velika zborovanja, katerih so se udeležili liberalci in soc. demokratje.

Kako širi Avstrija v Bosni prosveto. — V sobotni seji bosansko-hercegov. dež. odbora je bila enoglasno sprejeta resolucija posl. Ljuba Šimiča, katera zahteva, naj se prekliche odredba bosanske vlade, da je prepovedano poučevati ljudi, ki ne znajo ne čitati ne pisati, branja in pisanja. — Uradni koresp. biro je to resolucijo čisto zamolčal, ker se sramuje... Bosna je namreč glede šolstva na slabšem ko Rusija v svojih najbolj zapuščenih gužernijah in se

se more v tem oziru meriti le še s Portugalsko.

Finančne stike na Češkem. — Koresp. »Centrum« poroča iz Prage: V informiranih krogih se zagotavlja, da se bližajo češke finance naravnost katastrofi. Deželni glavar in dež. odborniki hočejo odložiti svoje mandate, ker nočejo še dalje nositi odgovornosti. V takem slučaju bi morala vlada nastaviti posebnega komisarja za upravo dežele in s tem seveda tudi prevzeti odgovornost za deželni budget. — Deželni odbor je sklenil, da za sedaj še ne prikradja učiteljskih plač, pač pa se bo to zgodilo v jesen, ako se ne bodo deželne finance do istega časa sanirale.

Razne vesti.

Slovanski časnikarski shod v Soliju. — 4. t. m. je bil odprt slov. časnikarski kongres. Navzoč je bil bolgarski justični minister, župan, mnogo honoracij. Otvoril ga je predsednik Zveze slov. časn. društev urednik Holeček iz Prage. Predsednik je Bobčev, podpredsednik Andrej Gabrček, zapisnikar Pustoslemšek, častni predsednik je Holeček. Holeček je imel temeljit govor o pomenu in cilju Zveze, podal je zgodovinski pregled gibanja slov. časnikarjev. Težave so bile največje glede slov. etnografije. Doseglo se je, da se ni treba posluževati nemškega posredovalnega jezika, treba emancipacije od dunajskega časopisja, važno je vprašanje o ustanovitvi slov. tiskovnega biroa, ki se napravi takoj, ko stopi v življenje slovanska banka. Holeček je povdarjal, naj se Slovani tudi gospodarsko med seboj podpirajo, doseči se mora tesne trgovinske zveze.

Konsumni društvi v Marenbergu in Laškemtrgu na Štajerskem, kateri so ustanovili klerikalci, sta ponesrečili. Pravijo, da je izguba okoli četrt milijona K! Kaplani se skrijejo, trpeli bodo kmetje!

Südmarka pripravlja veliko akcijo za organizacijo nemškega in nemškutarskega obrtniškega na Spodnjem Štajerskem in južnem delu Koroškega.

Duhovnik obsojen na 30 let ječe. — Katoliški duhovnik Adorni, ki je umoril duhovnika Costantinija z namenom, da ga okrađe, je bil obsojen včeraj pred poroto v Rimu na 30 let ječe.

Zdravniški kongres v Sofiji je bil odprt 4. t. m.

Važna izjava nemškega škofa. — V Indianapolisu je bil konec lanskega leta kongres nemške rimskokatoliške zveze. Na tem zborovanju je škof Richter iz Grand Rapids priporočal snovanje in vzdrževanje nemških župnih šol v Združenih državah severoameriških. Obžaloval je, ker se zanemarija nemščina v šoli, v cerkvi in v rodbini in končal svoj govor z besedami: »Združenje nemških katoličanov z drugimi narodnostmi je sicer jako lepo, toda nikdar ne smemo pozabiti, da si moramo vedno ohraniti svoj nemški značaj.« Tako je govoril katoliški škof, ki mu je pri srcu obstoj njegove narodnosti.

300 novih podružnic Schulvereina je bilo ustanovljenih od 1. dne prosinca do srede rožnika t. l., torej tekom slabega pol leta. Taka izredna marljivost nam bodi vzgled za naše delovanje.

Vinoreja in toča na Ogrskem. — Najvažnejši vinorejski okraj na Ogrskem, Tokaj-Hegyaljar, je pobila toča, in sicer v nekaterih krajih prav vse, v drugih do 70%, na 4000 orolov v obsegu.

Zrakoplovec Wachter je padel v Betheny, kjer vzletajo ta teden zrakoplovci, okoli 60 po številu, z višine 290 m ter ostal mrtve.

Trije turisti ponesrečili. — Trije dunajski turisti dr. Renzner, inženir Majer in g.čna Windraček so šli na Schneeberg, zajel pa jih je vihar in padli so v prepad ter ostali mrtvi.

Rmečko-delavska gospodarska zadruga v Dobravljah na Goriškem

ima v kletih zadružnih kmetov v Dobravljah, Skriljah, Kamnjah, Brjah, Šmarjah in drugih vaseh

veliko množico izbornega vipavskega vina.

Priporoča se cenj. gostilničarjem in drugim konsumentom. Dobiva se od 56 lit. naprej po jako zmernih cenah.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsežnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnije inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

10 kron zaslužka na dan na lahek način. Naznanite po dopisnici svoj naslov tvrdki Jak. König, Dunaj VII.3 poštini urad 13.

Rejen bik

se bode dražil dne 8. julija t. l.
ob 10. uri predp.
v Velikih Žabljah.
Županstvo v Vel. Žabljah
župan: TROHA.

Za razpečavanje vina posebne vrste

iščem zastopnika

za Gorico in okolico

ki ima pristop v boljše kroge. Trgovsko znanje ni potrebno. — Dobra plača in visoka provizija.

Ponudbe na naslov: Gesellschaft der
Cokarjev Weinproduzenten A. G.
Vertriebs-Abteilung Budapest U. Lipót
körút 2.

Proda se takoj

dobro vpeljana gostilna

s koncesijo ali brez

v Gorici v sredini mesta.

Gostilna ima krasne prostore
in hleve.

Patančnej: se izve v našem upravnistvu.

One dame so jako krasne,

ki se umivajo le s Pilnačkovim nedosežnim

milom

„LANOL“

ki je na prodaj po 70 vin. kos ali pa škaltja
s 3 kosi za 2 K.

To milo, ki je zakonito varovano, izdeluje

J. Pilnáček,

c. kr. dv. založnik v Kralj. Gradcu na Češkem.

Največjo zalogo pohištva na Goriškem z lastno
mizarsko in tapetarsko delavnico ima

Anton Breščak v Gorici

v Gosposki ulici št. 14 (v lastni hiši).

Velika izber žimnic, blazin za pod glavo,
ogledal, slik, okvirjev, stolic. itd. ter vse
potrebno za hišno opravo.

Cene konkurenčne, ker prodaja blago lastnega izdelka.

Oglejte si zalogo in prepričajte se!

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 79.

Račun poštne hranilnice št. 837.315.

Nz občenem zboru dne 30. aprila 1910. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4%, %. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila se dajejo zadrugnikom na vknjižbe po 5%, %, na varščino ali zastave in na menjice po 6%.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1909. s 6%.

Stanje 31. dec. 1909.: Zadrugnikov 18.1 z deleži v znesku 85 374 kron. — Hranilne vloge: 1.654 661.17. Posojila: 1.643 638.—. — Reservni zaklad: 91.740.59. — Vrednost hiš: 354 416 72.

Knjigarna A. Gabršček

— GORICA —

Trgovski dom Corso Verdi 24

in v Gosposki ulici 7

sprejema naročila na vse tu-
in inozemske beletristične,
modne in znanstvene časopise.

Spet pojdejo strastni turisti v višino
in padali bodo globoko strahu.
Če nočeš z visokega pasti v dolino,
ostani doma in pa nosi „Oho“.

„OHO“

J. Medved, Gorica

Tekališče, Josipa Verdi št. 32.

Ustanovljena trdka 1806.

J. Drutovka — Gorica

Gosposka ulica 3.

Tovarniška zaloga usnja ter po-
trebščin za čevljarje. — Usnje za
sedlarje in knjižgoveze i. t. d.

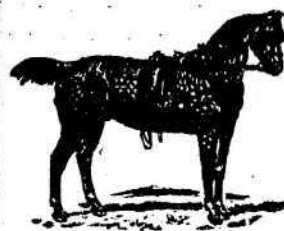
Lasna strojarna v Černičah.

Odlikovana tovarna nadplavov.

Ivan Kravos

na Kurnu št. 11. GORICA na Kurnu št. 11

sedlarska delavnica

in zaloga raz-
ličnih konjskih
vprez za lahko
ali pa težko
vožnjo; dalje
ima v zalogi
različne konj-
ske potreb-

ščine, potovalne potrebščine kakor: kov-
čege, torbice, denarnice, listnice
itd. — Izvršuje in sprejma v
popravo različne koleselne in
kočije.

Popravila se izvršujejo točno.

Cene zmerne.

Pisalni stroj

„Adler“

malo časa rabljen, je na prodaj
po zelo nizki ceni

v Goriški tiskarni A. Gabršček.

Založili smo posebne vrste

blazinice za šampilke

znamka „IDEAL“

na kar opozarjamo slav. županstva, urade, trgovce itd. — Blazinica „Ideal“ se odlikuje
posebno v tem, da se odtis koj posuši, prav nič ne zamaže in da se ga ne more izbrisati.

Pred uporabo te blazinice naj se očisti šampilko s **špiritom** ali pa z **mlačno**
zajfnico. — Blazinica bodi vedno zaprta, da se ne zapraši in ne izsuši. Za to blazinico
je uporabljati izključno le **barvilo** »Ideal«, katero imamo tudi v zalogi.

Blazinice pošljemo na željo tudi na poskušnjo. Cena z barvilom vred K 2.60.
Sprejemajo se tudi naročila na šampilke.

Knjigarna A. Gabršček — Gorica.